

ALEKSANDER ROZENFELD

ur. 1941; Tambów, Rosja

Miejsce i czas wydarzeń	Polska, PRL
Słowa kluczowe	PRL, lata sześćdziesiąte, rzeczywistość PRL-u, poczucie humoru w PRL-u

Rok 1968

Ja dopiero w latach sześćdziesiątych doszedłem do świadomości kim jestem, właściwie przy wydatnej pomocy władzy, nigdy nad tym wcześniej się nie zastanawiałem. Byłem tutaj, byłem stąd, ale zasada *divide et impera*, czyli dziel i rządź, święciła triumfy. Tutaj jedna taka zasadnicza refleksja: ja sobie ze wszystkiego zawsze robiłem jaja, to był mój sposób na życie po prostu, nie stanowiło to dla mnie problemu. Ja potrafiłem w sześćdziesiątym ósmym roku po marcu opowiadać straszne dowcipy, tego typu na przykład żarty, że w „Życiu Warszawy” ukazało się ogłoszenie następującej treści: „Poszukuję pana, który w czasie wojny przechowywał mnie w szafie. Nadal aktualne”. Albo jak się spotyka dwóch Żydów i jeden pyta drugiego: „Ty wiesz, że pan Zimmerman wstąpił to PZPR?”. „Co ty powiesz? Po sezonie?”. To była właściwie jedyna metoda, ale to jest wyłącznie żydowskie, żadna inna nacja nie ma tej umiejętności obracania autentycznego dramatu w żart. Chyba to się dzieje instynktownie, nie sądzę, żebym angażował w to świadomość, to było spontaniczne. Poza tym ludzie, którzy nigdy nie musieli dokonywać żadnych wyborów nie wiedzą, że można dokonywać wyborów. Ja w sześćdziesiątym ósmym roku dokonałem pewnego wyboru, bardzo świadomego, miałem dwadzieścia siedem lat, miałem żonę, dziecko, więc chyba byłem w miarę dorosłym człowiekiem, chociaż mówią, że ja nigdy nie dorosnę, ale miałem do siebie ogromną porcję dystansu i ogromną porcję dystansu do tego, co mnie otaczało. Zresztą to mnie zastało w Kielcach. Muszę powiedzieć, że to było niesłychane, ta ostentacyjna serdeczność ludzi, ostentacyjna zupełnie chęć niesienia pomocy. Straciłem pracę w ciągu jednego dnia, następnego dnia miałem pracę. Nawet miejscowe władze angażowały się w to same, żebym nie czuł traumy.

Data i miejsce nagrania	2009-08-20, Siedliszcze
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Transkrypcja	Piotr Krotofil
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"